SENTINELA

ANUL III, Nr. 48
15 Noemvrie 1942

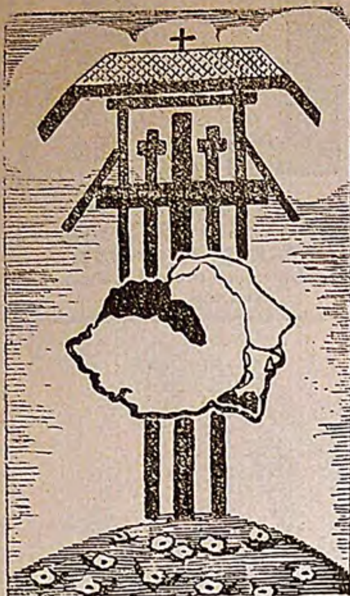
GAZETA OSTĂŞEASCĂ A NAŢIUNII
APARE DUMINICA
Inscrisă la Tribunalul Ilfov S. I. C. sub Nr. 623/1939

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
Strada Sărindar Nr. 5-7-9 — Bucureşti
TELEFON: 3.96.62

SBURĂTORII ROMÂNI PE VOLGA ŞI IN CAUCAZ.—Aviaţia română, alături de celelalte arme, luptă cu aceeaşi înverşunare pe frontul de răsărit, pentru stârpirea armatelor roşii şi izbânda crucii. În văzduhul ţării vrăşmaşe bravii noştri sburători continuă lanţul glorios al succeselor din vara şi toamna trecută, doborînd avioanele bolşevice şi ajutând prin bombardamente aprige înaintarea victorioasă a trupelor germano-române. Acolo departe, pe Volga şi în Caucaz se dau zilnic crunte bătălii în aer şi pe pământ, câştigându-se, prin jertfă şi eroism, liniştea şi înălţarea României de mâine.

„SENTINELA"

Crezul ostaşului

1. Cred în Regele nostru, în Conducătorul ţării şi în veşnicia Neamului Românesc.

2. Port în suflet icoana României adevărate şi jur să-mi jertfesc vieaţa pentru hotarele ei.

3. Indeplinesc ordinele fără şovăire şi nu mă 'nfricoşează nici primejdia, nici trufia duşmanului.

4. Urăsc de moarte: minciuna, hoţia, trădarea, fiindcă ele înjosesc şi necinstesc pe ostaşi.

5. Iubesc camarazii; ei sunt ca şi mine chezăşia libertăţii ţării, ostaşi bravi în războiu şi lucrători harnici în uzine şi ogoare, în timp de pace.

Aşa să-mi ajute Dumnezeu.

Inchinare

Erollor unui regiment de Călăraşi

Purtaţi în suflet ezere de munţi
Şi fruntea vi-i înalt parâng în soare.
Trecură-ţi iuţi prin vifor şi ninsoare
Ca să întindeţi peste necredinţă punţi.

Privesc strămoşi din adânc de vremi
Şi parcă vieaţă'ncep să prindă iară.
Şi văi şi dealuri, ape se mişcară
Când ţară, tu, prin corn de-argint îi chemi

Pornesc văpăi cu mugete de tun
A gloanţelor de foc se'ntinde-o plasă
Şi schije se'mpânzesc, — ciorchină deasă, —
Spre negrul cer ca fundul de ciaun.

Bătrânul Nistru nu v'a fost hotar,
Nici monştrii de oţel nu pot să ţie
Cu guri apocaliptice, — urgie, —
Avântul vostru dur şi temerar.

Căci unde cântă „Praga" din motor,
Sburând ca dusă pe aripi de vânturi,
Se'nfige crucea'n vechile pământuri
Şi fuge bolşevicul fără spor

Nedebăuţi a fost întâiul nostru crez,
La Verejeni voi aţi săpat mormântul
Păgânilor. Cerepcăuţi şi-a spus cuvântul
Că la Krivoi-Osioro trebue un botez.

Prin stepă de nisip scârţiitor
Purtară-ţi falnic, fără teamă, paşii.
Să calce'n urma voastră şi urmaşii
La Kerci v'aţi abătut într'un ponor.

Căci drumul vechiu de două mii de ani
Vă'ndeamnă fără preget: înainte!
Un Rege tânăr, Ţara, gânduri sfinte
Trezesc în voi şi vitejii de Bani.

Cu neclintite cumpăne-a dreptăţii
Traian în cer v'a înpletit coroane...
Mărire vouă, mândre escadroane,
Ce-aţi scris cu sânge'n cartea libertăţii!

VICTOR ODOBEŞTEANU

Cuvânt către ostaşi

Dragi ostaşi, de ziua Sf. Mihail şi Gavril, a fost după cum ştiţi ziua numelui Majestăţii Sale Regelui Mihai I. O zi de înaltă sărbătoare pentru toată naţiunea şi armata română. In aceste hotărîtoare clipe ale Patriei noastre, Dumnezeu ne-a hărăzit un Rege tânăr şi un sfetnic destoinic: Regele Mihai I şi Mareşalul Antonescu.

Tânăr, serios, crescut în mijlocul nostru, Majestatea Sa Regele întruchipează nădejdea noastră de viitor, un viitor al dreptăţii româneşti.

Avem un rege tânăr. Poartă numele lui Mihai Viteazul. Şi pentru România acest nume este o forţă, o forţă nebiruită şi un simbol. Naţia română îl sărbătoreşte cu dragoste şi cu devotamentul cel mai desăvârşit.

Armata română îi dărueşte toată vigoarea ei luptătoare, înscriind noi victorii împotriva bolşevicilor.

Luptând la Stalingrad, pe Don, în munţii Caucaz, voi bravi ostaşi ai României, incrustaţi pietre preţioase pe coroana de fier a tânărului nostru Rege. Fiecare victorie este o nouă podoabă pentru Patrie şi pentru Rege.

Armata Regelui Mihai I şi a Mareşalului Antonescu duce gloria României pe cele mai îndepărtate meleaguri, luptând pentru cruce, pentru libertate şi pentru dreptatea ţării şi a neamului. Voi viteji, de pe Volga şi din Caucaz, cu braţul încleştat pe armă, cu gândul la fraţii noştri de pretutindeni, voi luptaţi şi vă rugaţi pentru Rege şi pentru România.

S.

Cu cavaleria în luptele dela Anapa

Filele calendarului indicau a doua jumătate a lunii August.

Valurile de căldură nu se mai potolesc.

Divizia primeşte o nouă misiune, având obiectivul final cucerirea portului şi oraşului Anapa, atât de însemnate pentru inamic.

Deşi călăreţii luptaseră aprig mai bine de o săptămână, cu inamic numeros, bine dotat şi perfect adaptat la un teren păduros, foarte accidentat, ei plecară în grabă ca să-şi indeplinească noua misiune, după scurtul răgaz de odihnă primit.

Cavaleria, parcurgând zeci de kilometri pe zi, luptând din răsputeri şi strâns cu inamicul, ajunge pe înălţimile masivului pădurei Est Gostaewskaja, punând astfel stăpânire pe unul din nodurile de comunicaţie importante, care leagă Temriukul de Anapa.

Inamicul, deşi opune o dârză rezistenţă, cu tot felul de armament, mereu bătut şi împins, din direcţia Est, a fost constrâns printr'o manevră, la Sud de Kuban, să cedeze terenul şi să facă faţă. cu toate forţele de care dispunea, spre Nord-Est, pentru a apăra, călare, pe şoseaua Anapa - Werenikowskaja, punctul maritim al portului şi oraşul Anapa, cu împrejurimile.

Favorizaţi de timpul minunat al sfârşitului de August, călăreţii schimbă direcţia spre Sud-Vest, acoperindu-se, la Nord, spre valea Kubanului, şi împing inamicul, în aceeaşi noapte, pe crestele ultime cu înălţimi variind între 300—500 metri, pe aliniamentul Busko-Marwenka, descoperind astfel întregul câmp de bătălie spre Anapa şi Marea Neagră.

Din spate înaintarea este susţinută necontenit de regimentul de artilerie călăreaţă, care aruncă foc năprasnic în rândurile inamice.

Era Sfântul Alexandru, când, la 30 August 1877, adică acum 65 de ani, dorobanţii Regelui Carol I înfigeau steagul românesc pe reduta Griviţa, înscrind o frumoasă pagină de eroism în istoria noastră naţională.

Acelaşi steag trebuia înfipt şi pe fruntea Anapei, ca să arătăm lumii întregi destoinicia ostaşului român.

In tot cursul nopţii inamicul a fost foarte vigilent, ţinându-ne mereu sub un foc puternic, în special cu artileria de pe vase. Neclintiţi, călăreţi stăteau pe poziţie, susţinuţi eficace de regimentul de artilerie călăreaţă. A doua zi, în zori, sub bombardamentul şi mitralierele de aviaţie, sub baraje aprige de artilerie, de pe vase şi din pădure, dela Sudul Anapei, printr'un iureş năpraznic, fără oprire, sub protecţia artileriei noastre, călăreţii ajung la porţile Anapei.

La ora 8 dimineaţa încep luptele violente de stradă cu inamcul şi partizanii, baricadaţi în case şi adăposturi, care se apără cu arme automate şi grenade.

Inamicul încearcă ultima rezisenţă, dar zadarnic. Comandanţii se găsesc în liniile înaintate, urmărind pas cu pas mersul operaţiunilor, care se desfăşoară într'un ritm accelerat, sub un foc năpraznic de artilerie de toate calibrele şi roiuri întregi de avioane.

La ora 12, Anapa este cucerită şi ocupată. O parte din trupele inamice s'au predat, făcându-se numeroşi prizonieri şi capturi.

Restul, prin ambarcaţiuni, s'au refugiat, prin Novorosisk, sau în pădurile din jur şi Sud de Anapa, unde asemenea au fost nimiciţi de cavalerişti.

Tricolorul românesc fâlfâie acum deasupra oraşului. Suflat de vânt, tricolorul arată acum lumii întregi cum se câştigă o biruinţă strălucită, prin luptele la care participă cu toată ardoarea ostaşii.

Aşa a fost cucerit unul dintre cele mai însemnate porturi ruseşti de pe coasta Mării Negre.

Cu pierderi puţine, dar luptând cu un avânt greu de stăvilit, mândra divizie de cavalerie a înscris o pagină de glorie în istoria războiului dela Est.

Pomenirea unui erou din ţara moţilor

Zilele trecute a avut loc în comuna Blăjeni din ţara Moţilor, parastasul de un an dela moartea marelui luptător naţionalist dr. Virgil Şortan, care şi-a dat vieaţa pentru reîntregirea şi înălţarea Patriei, în luptă aprigă contra bolşevismului.

Urmaş al marilor tribuni, Virgil Şortan s'a născut şi a trăit în mijlocul moţilor lui dragi, le-a împărtăşit durerile şi bucuriile şi a fost cel mai vâjnic apărător şi susţinător al cauzei lor.

In vâltoarea luptelor politice şi a goanei deşănţate după îmbogăţire, care cuprinsese aproape pe toţi semenii lui, încă din primii ani, după marea unire, Virgil Şortan a rămas neclintit ca o stâncă din ţara sa, falnic şi drept ca brazii la umbra cărora şi-a legănat copilăria. N'a făcut politică de partid, căci n'avea niciun gând de căpătuire, dar în schimb a luptat contra oamenilor mici la suflet, cari vioau să exploateze, în interes personal sau de partid, cauza Moţilor.

Pe atunci jidanii deţineau o mare forţă în vieaţa economică şi politică a ţării, Virgil Şortan, a fost cel dintâiu care a început lupta contra acestor păsări hrăpitoare de păduri din ţară Moţilor, şi au rămas vestită acţiunea şi pledoariile lui în procesele cu Tischler şi alţi profitori ai pădurilor moţeşti.

In fruntea străvechilor „Fraţii de Cruce Moţeşti", Virgil Şortan a muncit de asemeni cu râvnă. Salariul şi locuinţa lui închiriată la Cluj, erau totdeauna împărţite cu moţii care-l cercetau zilnic cu necazurile şi greutăţile lor. A avut norocul că tovarăşa-i de vieaţă, d-na Maria Şortan, nu numai că l-a înţeles, l-e sprijinit şi l-a încurajat în clipele de desnădejde, dar îl preţuia cum numai o fiinţă la fel de inteligentă, inimoasă şi cultă, o putea face.

Astăzi, Moţii şi prietenii îl plâng nemângâiaţi. Soţia i-a rămas pe veci neconsolată şi familia întreagă va rămâne toată vieaţa cernită.

Trupul lui zace într'un cimitir de eroi îndepărtat, dar sufletul lui Virgil Şortan pluteşte deasupra celor dragi şi-i îndeamnă la continuarea luptei pentru izbânda finală a românismului.

VASILE ILUŢIU

Lupta unui neam

Să piară hidra bolşevică
Ce'n suflete a stins credinţa.
In luptă sfântă se ridică
Un neam, să-şi apere fiinţa

E neamul nostru ce a stat
De strajă la acest hotar
Şi de păgâni a apărat
Al creştinismului altar.

A fost statornic în credinţă,
Mergând, senin, pe drumul greu,
Chemând cu'ntreaga lui fiinţă,
In ajutor, pe Dumnezeu.

Prin jertfa lui a înălţat
Stindard de slavă românească.
El pentru cruce a luptat
Şi pentru glia strămoşească.

DIMITRIE ALBOTA

Rânduri de pe Volga

„Sburăm spre Volga" — îmi scria zilele trecute un tânăr prieten pe o carte poştală de campanie. Rândurile lui înfrigurate mărturiseau întreaga mândrie ostăşească de a duce faima aripilor româneşti în văzduhul răsăritului îndepărtat.

Inimosul meu prieten, scriitor de talent, a urmat o şcoală de aviaţie înainte de războiu, depunând o râvnă neodihnită pentru a învăţa tainele sborului, şi astăzi, ca ofiţer aviator, scrie cele mai frumoase poeme cu avionul său de vânătoare, alături de ceilalţi bravi camarazi.

Gândul meu îl însoţeşte cu dragoste şi admiraţie acolo pe Volga, unde cucereşte pentru Patrie noui drepturi spre izbândirea visului ce frământă adâncul inimilor româneşti, şi rog pe Dumnezeu fierbinte să-l păzească de primejdie.

In rândurile aşternute, în răgazul scurt dintre două misiuni, îndrăzneţul sburător îmi vorbeşte cu mare însufleţire de eroismul de legendă al ostaşului român, de frăţia de arme româno-germană, care s'a închegat atât de trainic pe front, bazată fiind, pe respect şi admiraţie reciprocă, în urma atâtor isprăvi vitejeşti săvârşite de flăcăii noştri.

Imi dau seama, încăodată, de marele adevăr al comunicatelor germane, când, după fiecare luptă grea, li se dă Românilor partea de laudă ce li se cuvine.

Acolo, în faţa atacurilor disperate ale bolşevicilor, noi ne-am spus şi ne spunem cuvântul, dovedind prin rezultate strălucite temeiul nostru de viaţă ca popor de viitor. Trebue să ne amintim mereu măreţele fapte de arme, pentru a ne da seama cât ne-am înălţat în ochii Statelor civilizate, pentru a înţelege că, prin armata noastră instruită şi neînfricată, ne-am deschis drum în noua ordine europeană.

Pe toate fronturile antibolşevice, unităţile româneşti sunt la înălţime, arătându-se demne de încrederea ce le-o acordă înaltul comandament german. Pe Don, pe Volga, în Caucaz, sburătorii şi dorobanţii români luptă cu îndârjire, alături de camarazii germani, iar Dumnezeu le ajută, încununându-le fruntea cu laurii victoriei.

Dela încălcarea Basarabiei şi Bucovinei, am socotit Rusia o mare primejdie pentru noi şi Europa, aşa cum au fost pe vremuri Atila şi hanul tătăresc, Tamerlan şi am sărit în foc fără şovăire, deoarece nu ne îndoim că într'adevăr bolşevismul înfăţişează astăzi reînvierea năvălirilor mongole.

Luptăm cu bărbăţie împotriva unui inamic numericeşte superior, dar îl batem mereu, cucerindu-i poziţiile pas cu pas, pentrucă suntem luptători de viţă veche şi Cerul ne sprijină în cruciada contra păgânilor.

Neamul nostru s'a călit prin veacuri la porţile de răsărit şi astăzi nu ne sperie bolşevicii, după cum odinioară nu ne-am temut nici de turci, nici de tătari. Ca pe un zid puternic ne-a aşezat soarta aici în răspântia viforelor şi vom rămâne mereu un zid de nebiruit în faţa hoardelor barbare.

„Sburăm spre Volga", — îmi scrie dragul meu prieten, şi de aici îi înţelegem mândria românească de-a putea lupta pentru Patrie, făcând să strălucească peste uriaşul fluviu tricolorul nostru.

I. VALERIAN

In spitalul Z. I. 352

Iunie 1942. Atacul asupra fortăreţei Sevastopolului începuse. Centura de oţel pe care ruşii o credeau de neîntrecut e străpunsă în câteva zile de ostaşii noştri. Odată încleştaţi cu inamicul, lupta se dă pe vieaţă şi moarte. Cazematele cad una după alta. In urmă rămân eroii ce-au scris cu sângele lor dreptatea nepieritoare a neamului nostru.

Am căzut şi eu. O schijă mi-a sfârtecat braţul stâng. Transportat în ţară, am sosit la Bucureşti şi am fost internat în Spitalul militar 352.

Un început de vară. Razele unui soare cald îmi aduceau aminte de vara anului 1941, când în sunete de marşuri pornisem spre Odesa. Ţara îşi cinstea fiii ei, care au plecat la luptă; iar astăzi „Ţara îşi cinsteşte eroii ce-au sângerat în luptă".

Vorbele pline de mângâiere, grija fără margini şi veghere a nopţi întregi lângă noi, m'a făcut să înţeleg şi să apreciez munca întregului personal dela acest spital. Aici am cunoscut pe valoroşii medici: d-l căpitan Vişineanu, Firică şi Filiti. Din zori şi până noaptea târziu lucrează neîncetat şi nu rare au fost cazurile când puterea ştiinţei şi a intervenţiei alunga moartea ce da târcoale atâtor răniţi.

Am cunoscut aici o mulţime de doamne, adevărate „mame ale răniţilor". Şi pe drept cuvânt poartă acest nume. Au lăsat grijile casei, copiii, familia, şi în zi de lucru ca şi în zi de sărbătoare stau printre noi, aducând daruri şi alinându-ne durerile cu vorbe calde, aşa cum numai o mamă ştie să facă.

Vin apoi surorile asistente de ocrotire; unele sunt ale spitalului, altele au fost mobilizate. Şi unele şi altele sunt un roiu de albine, muncind fără odihnă şi urmă de oboseală. Adeseori când în oraşul cu grădini şi muzică, oamenii se odihnesc, aceste fiinţe îmbrăcate în haină albă, împart la miez de noapte din potirul sufletului lor nobil, cuvintele calde de mângâiere. In saloanele ce par un colţişor dintr'o grădiniţă, aceste surori cu zâmbetul pe buze pansează, fac curăţenie, îngrijesc sau veghează.

Cu câtă conştiinciozitate şi elan îşi îndeplinesc misiunea lor! Vrednice românce! Aşa se munceşte la spitalul, unde fiecare rănit a găsit o mamă şi o soră, unde prin grija fără margini ce ni se poartă, durerile atâtor răni se uită. In acest spital am putut înţelege dragostea ţării pentru fiii ei, care sângerează pentru dreptate şi victoria finală.

Şi ca mâine când rănile vor fi închise, din nou voiu lua aripi vultureşti spre munţii Caucazului, să duc camarazilor ce i-am lăsat acolo, dragostea şi recunoştinţa acestor fii ai ţării, unde am fost îngrijit şi vindecat.

Iar din jertfa şi sângele nostru, împletite cu munca din interiorul ţării, vom pune din nou şi pentru totdeauna pietre de granit în graniţile istoriei neamului nostru.

Sublt. CALIMAN A.

M. S. Regele Mihai I

Sărbătorirea onomasticei M. S. Regelui Mihai I

De ziua Sfinţilor Arhangheli Mihail şi Gavril, întreg neamul românesc şi-a făcut o sărbătoare din prăznuirea numelui Regelui nostru Mihai I.

Pe întreg cuprinsul ţării, zvon de clopote a chemat poporul să îngenunche în preajma altarului, ridicând rugăciuni către Atotputernic, pentru sănătatea, domnia îndelungată şi biruinţa în greul războiu a Celui ce este simbol şi călăuzitor al destinelor noastre.

In şcoli s'au adunat copiii şi profesorii, uniţi în acelaşi entusiasm de sărbătoare, cu ochii spre viitor şi preamărind pe Regele generaţiei şi tinereţei lor.

Iar armata, cu steagurile desfăşurate şi-a întărit în gândul şi în fapta ei, mărturisirea jurământului de credinţă şi hotărîre de luptă pentru gloria Regelui ei.

In acest cadru de severă şi caldă atmosferă — aşa cum se cuvine vremurilor de azi — s'a desfăşurat pe toate plaiurile româneşti, până departe pe linia de front şi de foc, sărbătoarea zilei Regelui nostru.

In Capitala Ţării, Majestatea Sa Regele a primit la Palatul Regal, felicitările şi urările d-lui Mareşal Ion Antonescu, Conducătorul Statului; ale d-lui vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, prof. Mihai Antonescu, ale Casei civile şi militare a Majestăţii Sale şi ale membrilor guvernului.

După aceasta, Suveranul, însoţit de d-l Mareşal, a plecat la biserica „Mihai-Vodă", luând parte la slujba religioasă, la care erau prezenţi şi Cavalerii Ordinului „Mihai Viteazul".

De ziua M. S. Regelui

Răsună'n gându'ntregului popor
Cântat de corul vocilor române,
Sclipeşte'n fâlfâiri de tricolor
Adâncul tâlc al slovei lui bătrâne.

Ecoul de fanfare'l urcă'n munţi,
Sunat din bucium, văile străbate,
S'aude'n fâşâit de plopi cărunţi,
Şi'n foşnetul grânarelor bogate.

Il freamătă pădurile'n frunziş,
Şuvoaele cu susur dulce'l cântă,
Izvoarele ce murmură'n prundiş,
Ingână melodia lui cea sfântă.

Oriunde şi oricând îl auzim,
Armonios, ne mângie fiinţa,
Şi'ndemnu-i cald ne'mbie să păzim
Pământul, Ţara, Tronul şi Credinţa.

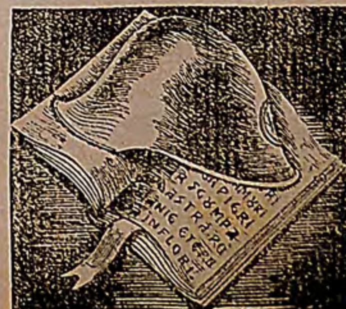
Plot. adm. TH. D. CARAMAN

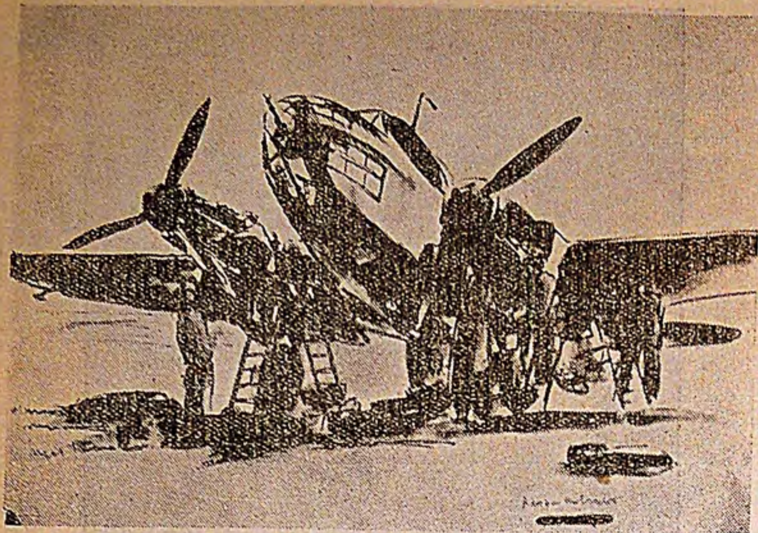

Munţii mei

Mă gândesc şi acum cu drag la munţii mei,
Nebiruiţi de timp şi aspre vijelii,
Munţii româneşti ai Ardealului. Făclii,
Creşteau spre cer. O veşnic singuri, munţii mei!
Mi se păreau, peste adâncuri, veşnicii,
De glorie străbună. Incă, peste ei
Mai rătăceau, din basme, româneştii smei,
Şi feţi-frumoşi şi zâne, — pure veşnicii.
Se ridicau, prin neagra vreme, neclintiţi,
In spaţii tot mai clare. Dreptele lor frunţi
Larg străjuiau nemărginirea. Munţi iubiţi,
Nebiruiţi de timp, înalte străji, cărunţi,
Rătăcitorul drum prin lume azi mi-l ştiţi,
Şi aşteptaţi să mă întorc, dragi prieteni munţi.

ION ŞIUGARIU

Frații Alexiu

Inainte de sărbătorile Crăciunului, d-l Ministru al Apărării Naționale s'a pomenit în biroul său cu doi tineri, cu chip de copii, dar cu suflete de uriași: locotenentul Alexiu Teodor și sublocotenentul Alexiu Mircea.

„Suntem frați, domnule General. Am luptat la Odessa, amândoi; regimentul, însă, isprăvindu-și misiunea, s'a întors în țară.

„Știm că sunt ordine să stea fiecare acolo unde se găsește. Noi, însă, nu putem rămâne aici, atâta timp cât camarazii noștri luptă... De aceea, îndrăznim să vă cerem o favoare. Să ne mutați într'un regiment care luptă în prima linie“...

O clipă i-a privit pe cei doi copii năstrușnici și a văzut lucindu-le pe umeri rozeta călăreților, așa cum lucea și pe umerii săi.

— „Bine băieți! La ce regiment vreți să mergeți?“

Au ales un regiment de roșiori purtați, ale cărui fapte de arme au umplut de mândrie inimile noastre.

Pe un ger năpraznic au ajuns la regiment, care se afla pe poziție, în Crimeea, ca după scurt timp să lupte la Feodosia, unde, prin curajul lor, au cucerit admirația tuturor.

Minunați camarazi, de o delicatețã feminină, de o rară eleganță sufletească, ajung copiii răsfățați ai regimentului. A fost de neînțeles pentru mulți, cum pot încăpea atâtea porniri năvalnice, atâta dispreț de moarte și atâta bărbăție, într'o alcătuire sufletească ce părea croită mai mult pentru făuritării de stihuri.

Unde pericolul era mai mare, unde se cereau voluntari, cei doi frați răsăreau ca din pământ. Ii iubesc toți camarazii, dela comandant, până la ultimul soldat și atât de strânsă e legătura sufletească, dintre ei și ostași, că luându-i-se un sergent sublocotenentului Alexiu, care pentru toți devenise „Puiu“, acesta se adresează sublocotenentului Matache Constantin:

— „Mi-ai rupt din suflet, ne-a Costache! Dă-mi sergentul înapoi, să-mi vindec rana!“

Cine i-a văzut vre'odată supărați, sau cu privirile umbrite de griji, în preajma atacurilor, pe cei doi frați, care erau deopotrivă izvor de curaj și veselie...

Iarna crâncenă se duce. Gloriosul regiment așteaptă iarăși zile de eroism. Totuși, la un moment dat, plutește în aer, aproape ca o certitudine, faptul că va trece în refacere, că va pleca în țară, după aproape un an de lupte grele, încununate de victorii.

Pe cei doi frați începe să-i roadă neliniștea și iarăși, cum făcuseră cu câteva luni înaine, într'o bună zi apar amândoi în fața colonelului.

—„Domnule Colonel, am auzit că regimentul n'are să mai continue lupta și că probabil va merge în țară. Ne este drag, ne-ar durea despărțirea, dar, totuși, dacă este adevărat, vă rugăm să interveniți spre a fi mutați în alt regiment, care continuă lupta“.

Colonelul, ca o stană de piatră, pe chipul căruia nimeni n'a văzut clintindu-se vreun mușchiu, nici în luptele dela Prut, Nistru, Nipru, Marea de Azov, ori Crimeea, și-a simțit sufletul scuturat de emoție.

A strâns mâna dragilor săi subalterni, spunându-le:

— „N'aveți nicio grijă! Regimentul merge mai departe. Iar dacă totuși vreodată va fi înlocuit, vă promit să nu vă stau în cale“.

A sosit primăvara.

Luna Mai își revarsă seva în potirul florilor. In aer plutesc miresmele reînvierii și în suflete dorurile marilor încleștări.

— „Cât e de frumos, — spune sublocot. Puiu Alexiu. Ce minunați sunt caișii înfloriți! E atâta duh Dumnezeesc în fire, încât nu-ți vine să crezi că primăvara poți să mori“!

Regimentul e chemat să ducă cea mai frumoasă luptă a războiului fulger, alături de o brigadă rapidă germană pentru cucerirea Kerciului.

„Puiu Alexiu era fericit că va reîncepe lupta, — îmi povestește sublocotenentul Matache“. Când i-am spus că ne așteaptă iarăși zile grele, a început să-l scuture râsul“.

— „Ce-i, nea Costache? N'ai trecut oare prin clipe mai grele“?

— „Așa e, dar vezi, că azi noapte am visat pe Titel — copilul meu — că se juca cu noi amândoi, și-apoi, parcă s'a deschis o prăpastie mare, plină cu mâl negru. Nu știu cum am alunecat și m'am prăvălit. M'am oprit însă în brațele unor rădăcini. Tu stăteai pe mal cu Titel în brațe.

Mă ascultase tăcut. Surâsul îi încremenise în colțul buzelor, ca unui copil răsfățat, pe care l-a îmbufnat un bobârnac dat în glumă. Apoi timid, cu glasul pe jumătate îmi spuse:

„Au și visele tâlcul lor! Dacă, Doamne ferește, ți se va întâmpla ceva, să n'ai teamă, nea Costache. Titel va rămâne copilul meu.. Il voiu crește și-i voiu purta de grijă toată vieața“.

Atacul general pentru cucerirea peninsulei Kerci s'a deslănțuit ca o furtună.

Roșiorii au pătruns ca o lovitură de trăsnet, cu mult în spatele liniilor dușmane, unde rămân înconjurați timp de 5 zile.

Puternice forțe inamice încearcă să sfărâme cutezătorul grup de români și germani, care le răsturnase toate socotelile. O adevărată urgie se abate asupra neînfricaților noștri ostași.

Dar roșiorii știu să lupte și nu țin seama că muniția le este pe sfârșite. Nu era prima oară, când luptau la baionetă.

Aviația germană le ușurează însă sarcina. Saci cu muniții și merinde vin din văzduh cu ajutorul parașutelor, odată cu ordinul de a sparge încercuirea.

Spărgătorii de fronturi execută ordinul. Cercul e străpuns, trupele roșii fug în debandadă și în ziua de 14 Mai, detașamentul împreună cu brigada rapidă germană ajung la Ortaeli, la 20 km de Kerci, unde se opresc pentru scurt timp în fața unor disperate rezistențe inamice.

Regimentul primește misiunea să execute un atac învăluitor. Plutonul sublocot. Alexiu are misiunea grea de a asigura unul din flancuri.

Contraatacurile inamicilor, care încearcă o manevră în una din aripile noastre, îl lovesc mereu într'o revărsare de foc, aproape de netrecut.

Cu un curaj mai presus de orice laudă, ofițerul se înarmează cu o pușcă mitralieră, pe care o mânuește singur și trece în fruntea plutonului. Mereu înaintea tuturor își antrenează unitatea pe o distanță de câteva sute de metri, înfruntând cu o vitejie, rareori egalată, focul inamic îndreptat asupra sa și a unității sale.

„Glonțul inamic îl găsește în fruntea plutonului cu pușca mitralieră în mână.

„Curajul, hotărîrea și spiritul de sacrificiu dovedite de către sublocot Alexiu Mircea, în luptele anterioare, pentru cucerirea Feodosiei (Wladislawowka), au culminat în atacul din ziua de 14 Mai“.

Așa glăsuește, în sobrietatea ei clasică, propunerea la „Mihai Viteazul“, post-mortem, a sublocotenentului Alexiu Mircea, în care niciun cuvânt nu e de prisos.

Moartea lui a fost pentru toți o cutremurare de fulger.

Lupta își poartă însă iureșul mai departe.

Locot. Alexiu Teodor merge înainte, dârz, fără să întoarcă capul, cu durerea ghemuită în suflet.

Alții aveau să coboare în pământ străin, frățiorul pe care el nu-l putea vedea decât viu, așa cum a rămas în sufletele tuturora.

In fruntea plutonului urmărește inamicul, pătrunzând sub un bombardament năpraznic pe digul îngust al portului militar, deschizând astfel drumul spre cucerirea Kerciului. Destinul își îndeplinise vrerea.

Colonelul, în sufletul căruia clocotea durerea pentru pierderea celui mai tânăr dintre ofițerii săi, l-a chemat pe locot. și într'o strângere de mână, în care se topeau deopotrivă, jalea, admirația și îmbărbătarea ei, îi oferi un concediu, pentru a merge să-și mângâie părinții.

— „D-le colonel, — răspunse locot. Alexiu — voiu pleca numai când îmi va veni rândul la permisie.

„Nu vreau ca moartea fratelui meu să fie pentru mine un prilej de favoare“.

Peste câteva zile, o mamă demnă de omagiul unui întreg neam, primea, printre umbrele negre ale sondelor din Moreni, vestea sfâșietoare, iluminată de eroismul fiului său.

„Așa a vrut Dumnezeu, mamă, — îi scrie fiul rămas în vieață. Patria a cerut jertfa lui. Și, dacă mi-o va cere și mie, sunt gata să-l urmez pe Mircea“.

L-am întâlnit, după câteva săptămâni în țară. Purta cu sine un săculeț cu țărână sfântă, de pe mormântul fratelui său, rămas pe întinsul tristelor stepe ale Crimeei, spre a-l duce celor ce i-au zămislit ființa. Fericiți părinți, fericit neam!...

Slt. rez. PREDESCU ALEXANDRU

Două stele

Cu ochi de flăcări două stele
In prag la mine s'au oprit
Și toate dorurile mele
In stol pribeag de rândunele,
S'au îndreptat spre răsărit...

Mă 'ntreabă tainic busuiocul
De ce-mi curg lacrimi pe obraz?
Dar stelele-mi pricep tot focul —
S'a dus bădița cu norocul
Și-acum luptă'n Caucaz...

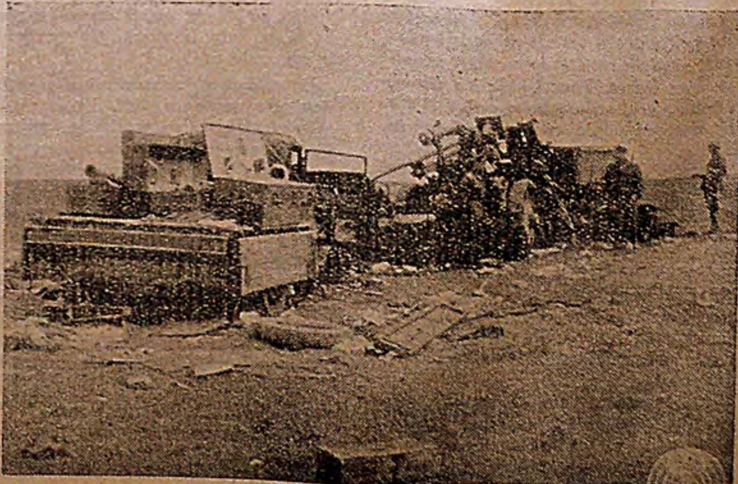
Din flacăra iubirii sfinte
Eu armă tare ți-am făcut
Nainte, dragul meu, nainte,
Căci din credința mea fierbinte
Ți-am făurit puternic scut.

Ca îngerii îți stau de pază
Tot sufletul și gândul meu
Și căile îți luminează
Și-ajută dreapta ta vitează
Să lupte pentru Dumnezeu.

Cu cântec nou când se abate
Spre casa noastră vânt pribeag
Eu știu și florile știu toate
Că iar ai mai spart o cetate
Și-ai pus pe turnul ei un steag.

Și'n vuetul furtunii crunte
Știu brazii codrilor acum
C'ai mai spart un pisc de munte
Și cu voinicii tăi în frunte
Iți tai spre biruință drum...

Din taina zărilor străine
Un șoim s'a abătut în zbor,
Ni-aduce veste dela tine
O, dragul meu, tu știi prea bine
Că te-aștept biruitor!...

Material de război capturat

Eminescu şi poporul de peste munţi

In afară de cunoscutele sale capodopere poetice, Eminescu a lăsat urmaşilor şi un roman, neisprăvit, intitulat „Geniu pustiu", a cărui acţiune se petrece în Ardeal, în timpul revoluţiei lui Horia (1784). In paginile acestui roman găsim nenumărate caracterizări ale poporului român de pe acele plaiuri, caracterizări care reprezintă pentru noi o valoare îndoită: în prmul rând, pentrucă ele vin dela cel mai mare poet al neamului nostru, şi, în rândul al doilea, pentrucă se referă la cea mai dragă regiune locuită de Români.

Iată un pasaj dintr'o astfel de pagină:

„Aspru Arhanghel al răsbunării părea că pătrunde prin aerul luncei, cel ameţit şi bolnav. Duşmanii cugetau încă odată, dar astăzi, pentru ultima oară, cum că vor stinge pe Români de pe faţa pământului; credeu, cum că vor putea înstrăina piatra rece şi isvorul virgin, că vor putea înstrăina codrul cel bătrân şi majestos, că vor putea pune această idee în creerii bătrâni şi înfricoşaţi ai munţilor, — creeri ce începuse a se înfierbânta de-o idee uriaşă şi sublimă: Liberatea. Ei credeau şi au crezut, pentru ultima oară, cum că bătrânii şi înviforaţii garzi a cetăţii Transilvaniei — munţii cu capete de piatră, vor dormi şi acum somnul etern, nu se vor trezi la urletele cele falşe ale descreeraţilor, care inventau imperii de 16 milioane, care, din fericire pentru lume, nu există decât în oarbele fantasmagorii ale unor nebuni. Ci garzii, regii, s'au trezit. Freamătul codrilor ce se desgheţau din seculara lor amorţire, freamătul aripilor de fier ale vulturului român, a speriat pe inamici, azi îi sperie somnul acestui vultur, că nu ştiu la a câta potensă va ridica acest somn puterile sale. O, inamicii noştri s'au temut totdeauna de noi, dovadă că secol cu secol, au conspirat pe faţă şi într'ascuns tontra existenţii noastre, şi aceste conspirări toate n'au servit decât spre a ne împietri, spre a ne încremeni în existenţa noastră. De ne puneau alături cu ei, de ne deschideau amândouă portalurile de aur ale privilegiilor, şi ale drepturilor, ce erau numai ale lor, cine ştie dacă, moleşiţi şi răsfăţaţi, nu ne înstrăinam. Compatrioţi, vă mulţumim pentru ura voastră seculară şi ardem de nerăbdare după ocaziunea în care să vă mulţumim astfel, încât s'o ţineţi minte pentru eternitate".

Această admirabilă caracterizare a Românilor ardeleni, această asemănare a caracterelor lor cu vieaţa şi tăria munţilor neclintiţi de nicio furtună, exprimă o eternitate românească ardeleană în care neamul nostru a crezut totdeauna cu tărie. La fel cu acei munţi, masivi şi neclintiţi, au intrat Ardelenii în istorie. şi luptele lor, revoltele lor, clocotul lor milenar pentru dreptate, s'a asemănat totdeauna cu o furtună, a despicat istoria ca o cădere de munte, ca o stâncă uriaşă ce se prăvale.

Marele nostru poet Eminescu, scriind aceste nemuritoare şi drepte pagini, a înţeles, în toată semnificaţia lui eroismul străbun al neamului românesc din Ardeal, tăcerile şi aşteptările lui le-a asemănat cu însăşi natura în mijlocul căreia a crescut şi a luptat, considerându-le tot atât de puternic şi de neclintit ca şi această natură.

In peregrinările lui pe la Blaj şi pe la Sibiu, rătăcind de-a-lungul satelor ardelene, observând la faţa locului, neverificând datele învăţate şi culese din cărţile neamului, cu geniul lui pătrunzător şi larg, el a prevăzut atât încercările, cât şi biruinţele sigure ale acestui popor.

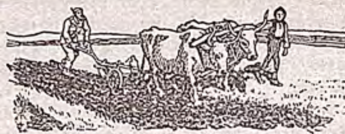
Se cuvine a ne aminti de aceste nemuritoare pagini ale poetului, în zilele de glorie românească şi de marş în istorie de acum.

Poporul românesc a fost totdeauna o strajă la hotarele Europei apusene, înfruntând cu pieptul şi cu sabia, cu credinţa şi cu vitejia lui, năvălirile hoardelor asiatice şi cotropirea păgânească a năvălitorilor de tot felul.

Ceea ce Eminescu aminteşte, atât de frumos despre poporul de peste munţi, despre vieaţa şi dârzenia lui uriaşă, constitue şi astăzi un motiv de mândrie şi de încredere românească, rezerva noastră cea mai de preţ pentru împlinirile pe care le aşteptăm şi care vor veni cu siguranţă, într'o zi.

Poporul acesta de peste munţi a rămas şi astăzi neclintit ca o stâncă uriaşă, credinţele şi vrerile lui se îndreaptă spre România de totdeauna cu aceeaşi siguranţă şi cu aceeaşi hotărîre eroică. Ceea ce era adevărat la 1784 şi la 1848, ceea ce se putea aştepta şi se putea crede atunci, cu atât mai mult suntem în drept să aşteptăm şi să credem acum, când neamul nostru a dat dovadă în faţa lumii întregi că este unic în acest colţ de lume şi că vrerile lui nu sunt numai vorbe împănate, ci fapte pecetluite cu sânge.

I. Ş.

Te caut Doamne şi te strig

Hei! altădată-acolo 'n Transilvania
Te-am cunoscut în strană şi citeam
căzania
Patimilor Tale, o săptămână 'ntreagă.
Apoi,
La Paşti muream aievea, Doamne
amândoi.

Acuma Te caut. Te strig pretutindeni
Din toamnă până la Armindeni,
Pentrucă mai cred încă 'n minune,
De aceea sufletul mi-e numai rugă-
ciune

Şi'n fiecare clipă mă căsnesc,
Pe urmele paşilor Tăi să Te găsesc.
Te-am căutat aseară 'n fiecare stea,
In dimineaţa care ca o smeură
mustea,

In holdele prin care ai umblat
desculţ;
De ce nu vrei, Doamne, să m'asculţi?
Te-am aşteptat aseară ca să vii la
cină,

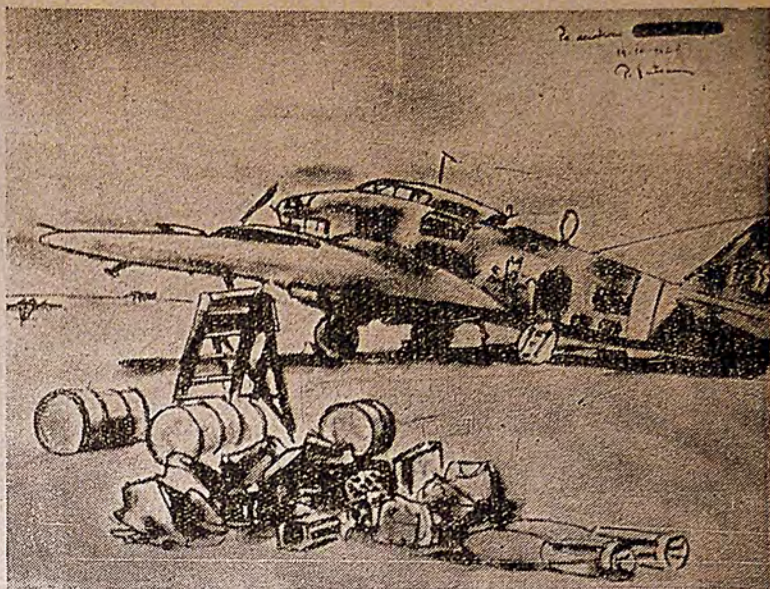
Cu sufletul, o pară de lumină.
Dar se vede că Te-am supărat,
Căci nicăiri, Doamne, nu Te-ai
arătat.

Şi totuşi, Te caut, în luncă, prin
ponoară,
In mugurii ce crapă, sau după
zăvoară—
Şi nu Te găsesc, Doamne, pe-aici
nicăiri,

Odăjdiile Tale's apuse în priviri.
Şi-atunci, Doamne, iar mă 'ntorc
în mine
Şi-mi pare că prisaca inimii mi-e
plină de Tine.

V. COPILU-CHEATRĂ

Un bordei de cazemată

Sergentul Plăvan Gheorghe din cutare Regiment de Dorobanţi. Ca să-l vedeţi atât vă spun, că numele i se potriveşte: plăvan curat! De meserie — oltean! Lângă el stă sublt. în rezervă Damaschin Dumitru, învăţător din judeţul Argeş.

Amândoi aşteaptă cu picioarele adâncite în paele risipite ale şirei putrede, să fie strigaţi la rând de adjutantul d-lui general. La perdeaua de salcămi trosnesc, ca boabele pe vatră, mitraierele Ruşilor.

Frontul nostru tace. Şi tăcând le face nervi bolşevicilor, după atâtea câte s'au întâmplat asdimineaţă. Pentru azi e deajuns.

Se montase în panta dealului Ali-Kalmucli un divizion de artilerie grea, special pentru cazemata cu trei etaje dela crucea şoselelor. Se aştepta coloana de camioane, cu încărcătura de proiectile.

La batalionul din faţă, maiorul făcea schiţe peste schiţe, planuri peste planuri, arăta fiecărei companii misiunea de atac. Toate misiunile se întâlneau în cazemată.

Trebuia să cadă drăcia asta, că altfel drumul către marele oraş avea să bolească mult aci. Divizionul trebuia să deschidă focul noaptea la ora 3.

De cu seară se raportase că dela compania şaptea lipseşte un ofiţer şi un sergent. Maiorul explică aşa la telefon: „Probabil i-a acoperit vreun obuz. Am dat ordin să fie căutaţi în toate dărâmăturile".

Se face reperajul; un ofiţer dela divizion se află în groapa lui Gheghişan, la reţele. Trupa se aprovizionează cu muniţii, dar mai cu seamă îşi umple buzunarele cu grenade Kisser, ca nişte călimări de şcolar.

Detectorii de mine stau întinşi pe spate, aşteptând momentul. La lanterne oarbe se citesc cărţi poştale, venite din ţară odată cu bucătăria. Mamele întreabă dacă le trebue flanele de lână. Să răspundă „imediat".

Dela o mitralieră vecină ies sfoară gloanţe trasoare, ca pe fir de arnici roşu.

In fund se risipesc toate, aruncate în aer, ricoşete ca scânteiele dela locomotivă; pereţii cazematei erau din betonul cel mai tare!

Când, la ora trei fără ceva, divizionul anunţă pe ofiţer cu „fii gata la observator", — din fund explodează un dop, iar din conţinutul sticlei — flăcări uriaşe şi albe se reped spre cer. Iute se şterge totul şi rămâne doar un fum luminos..

Toţi rămân înmărmuriţi. Nu le vine să creadă.

„Cazemata! Cazemata! Cazemata", strigă soldaţii dela reţele, „a sărit în aer"!...

N'a mai fost nevoie nici de comandă, nici de alt îndemn. Oamenii s'au năpustit din gropi afară şi chiuind, au năvălit pe câmp, la deal, iar alţii deadreptul pe şosea.

Aripile batalionului s'au oprit, bătute cu focuri de ruşi; dar centrul a ajuns, prin gloanţe rare, deasupra.

La câţiva paşi, o gaură mare de pământ, cu pereţii de beton. Aci fusese o cazemată?... Da, cazemata cu pricina.

Dar cine făcuse isprava asta? Ei, dinadins, sau un accident s'a întâmplat în boarfele lor?

Nu putea nimeni răspunde... bănuiau că ruşii au avut un accident în cazemată, poate dela vreo lampă cu gaz!...

Misterul s'a aflat mai târziu, când au fost găsiţi complet năuciţi şi epuizaţi, sublocotenentul Damaschin şi sergentul Plăvan, tocmai cei ce lipseau de cu seară.

In puţine cuvinte, au explicat maiorului că... sunt gata să-şi primească pedeapsa.

— „Ce pedeapsă"? întrebă maiorul.

— „Pentru plecarea noastră din front", a răspuns sublocotenentul. „Dar am o scuză"!...

— „Care"?

— „Că absenţa e... motivată!... Am aruncat în aer cazemata cu trei etaje!... A fost nevoie de mult trotil, patruzeci de încărcături, pe care le-am împănat amândoi pe la încheieturi. Timp a fost destul, că în cazemată se sărbătorea cu vutcă venirea unui nou comandant. Ne pare rău numai de bunătatea de vutcă au adus două butoiaşe cât timp noi lucram... Acum... s'a amestecat vutca cu ruşii!".

In uşa adăpostului din şira cu paie apare un cap care caută spre curieri, telefonişti, apoi mai încolo, spre Damaschin şi sergentul Plăvan.

— Dumnevoastră! Poftiţi!

Cei doi, intră, fac front şi salută. Dela masă, se ridică generalul. Sunt mai mulţi, la un consiliu. N'are timp de vorbă multă. Pe front, asta nu se cunoaşte.

— Domnilor, am ordin să vă „strâng mâna... apoi să vă pun aceste flori pe piept!"...

Şi tacticos, cu ochii scânteind de bucurie, generalul prinde pe pieptul ofiţerului, alături de „Coroana României", Crucea Ordinului „Mihai Viteazul", iar pe stofa groasă a vestonului lui Plăvan, „Virtutea Militară".

Plăvan pare a plânge, apoi se îndreaptă:

— Iha, d-le general, asta pentru un bordei de... de cazemată?

— Da, pentru un bordei! Trupele noastre au intrat astăseară în Novorosisk. Iar batalionul vostru, — fără nicio pierdere!

Generalul se aşează apoi lângă masă, tot în picioare, şi întreabă:

— Răspunde, sublocotenente, ce-ai gândit când ai plecat să faci această ispravă?

— D-le general, am gândit aşa: mai bine să piară doi, decât mai mulţi!...

NICOLAE BUCUR MANATORUL

Camarazii români şi germani pe Volga

SBOR DEASUPRA RUSIEI

O misiune oficială m'a trimis din regiunile cucerite dela răsărit de Doneţ la Bucureşti. Misiunea mea trebuia rapid împlinită şi era necesar să mă reîntorc pe cât posibil înainte de începerea noilor operaţiuni. Spre marea mea bucurie am primit ordinul să plec cu avionul.

Sborul spre patrie l-am făcut cu un avion mic poştal. Drumul spre răsărit parcurs în două săptămâni cu trenul şi parcă nu se mai sfârşea îl voiu face acum numai în câteva ceasuri. Impresiile pe care le-am căpătat pe îndelete în călătorii îndelungate le voiu repeta acum caleidoscopic.

Sborul a început pe o vreme minunată. Era prima oară când mă suiam în avion. Emoţia neofitului a fost repede înlocuită cu entuziasm neţărmurit. Sunt mirat când privesc dela înălţime şi când privesc viteza cu care pornim. Stepa pare aproape de tot şi se desfăşoară încet sub noi, ogoarele şi satele apar şi dispar rând pe rând, în timp ce motorul zumzăe liniştit şi uniform. O pădure întinsă, cucerită acum câteva zile după grele lupte, dispare în câteva minute sub noi şi ne reaminteşte de eroismul trupelor noastre. Acum, în perspectiva avionului, ne putem da seama de dificultăţile avute la înaintare în pădurea plină de zmârcuri şi hăţişuri, unde inamicul organizase numeroase cuiburi de rezistenţă. Râul cucerit cu grele jertfe de sânge a rămas în urma noastră şi am ajuns pe locurile marei lupte de încercuire. Tancurile inamicului care zac împrăştiate în toate părţile mai sunt încă mărturiile luptei de distrugere care s'a dat aici acum câtva timp. Ogoarele pe care s'au dat cu luni şi săptămâni în urmă atacuri şi contraatacuri de iarnă, precum şi operaţiunile introductive ale campaniei de primăvară, sunt astăzi pustii şi pline de buruieni. Intr'o vale aflată între două coline dulci se zăreşte un morman de muniţiuni distruse de-ale inamicului. Pilotul face o curbă aici şi pot să observ cu precizie şiruri nesfârşite de tunuri, vehicule şi mormane de aruncătoare de grenade, mitraliere şi de puşti. Ele sunt mărturiile imenselor pierderi de material ale inamicului. Treptat, treptat, dispar urmele războiului şi ni se oferă un tablou al păcii. Se văd tarlale imense cultivate, populaţia ieşită la muncile câmpului, cirezi de vite care pasc, un peisaj paşnic, doveditor că ţinuturile pustiite anul trecut de războiu sunt astăzi înglobate complet în procesul muncii şi producţiei Europei noi. Nesfârşite trenuri de marfă sunt transportate pe căile ferate: aprovizionarea armatei de milioane de pe frontul oriental. Nu se mai abservă aproape nimic din urmele lăsate de uriaşele bătălii ale anului trecut.

După câteva ore şi după două escale, am ajuns pe un mare aeroport de unde pornim spre Bucureşti, ajungând la destinaţie în patru ore. Este aproape de necrezut. Dimineaţa mă aflam pe front în fundurile Rusiei, după amiază pot gusta binefacerile civilizaţiei. O baie caldă — era şi timpul — un pahar de bere rece, iar seara un pat curat; de când n'am mai avut aşa ceva?

In câteva zile mi-am dus la bun sfârşit misiunile încredinţate. Frontul a înaintat între timp şi mai mult. Iţi pare aproape rău că nu eşti de faţă, spre primele linii de foc şi ţi-e dor de camaraderia care se naşte numai pe front.

Aeroportul de pe care am sburăt spre Bucureşti se află în imediata apropiere a frontului. La reîntoarcere este cu mult în urma lui. Am avut norocul să sbor şi peste ţinutul recent cucerit. Trupele aliate au înaintat vijelios şi neobosit după inamicul retras în panică.

Din avion se vede tabloul pitoresc al marşului urmărind pe inamic. Se deosebeşte de aspectul pe care îl avea frontul în timpul luptelor grele. Totul este într'o mişcare febrilă. Pe toate şoselele se văd coloane în marş, autovehicule şi căruţe pe mai multe rânduri, care parcă numai au sfârşit, chiar privite din goana avionului. In direcţie opusă, păşesc cu paşi obosiţi coloanele de prizonieri, mii şi zeci de mii. In urma inamicului se găsesc tancuri, tunuri, automobile de toate felurile, muniţiuni părăsite şi resturile fatale ale unei armate nimicite. Numeroase tractoare şi unelte agricole zac de-a-lungul drumurilor. In şanţuri, cadavre umane şi stârvuri de cai arată locurile unde inamicul a încercat să reziste. Pilotul se lasă jos pentru a-mi da posibilitatea să notez tabloul. Aceste urme pe şosele, precum şi localităţile, podurile şi gările rămase neatinse, dovedesc panica bolşevicilor care nu au mai avut timpul să efectueze distrugerile obişnuite în retragere lor. Au părăsit chiar în multe gări trenuri de marfă compacte cu locomotivele lor. Călătoria aeriană care-ţi dă ocazia să parcurgi distanţe mari intr'un timp scurt, îţi mai oferă posibilitatea unui tablou clasic asupra pierderilor de oameni, material şi teritorii, pe care le are inamicul şi-ţi lasă o puternică impresie asupra realizărilor gigantice ale trupelor noastre victorioase. Iar acest sbor rapid este numai deasupra unui sector al frontului unde s'au efectuat înaintările vertiginoase. . . . .

Sborul s'a terminat. Pilotul aterizează cu măestrie pe aerodromul stricat şi curând ne îmbrăţişăm camarazii, cu care pornim mai departe, tot mai departe, spre răsărit.

HANS HÖNIG

Vânătoare de partizani în munţii Iaila

Sârmele telegrafului militar au fost tăiate ieri pentru a treia oară, iar acum motociclist german a fost atacat cu focuri de armă, în punctul Bijuk-Comar.

Partizanii au apărut din nou, scoşi din stâncile lor neumblate, din inima neagră şi umedă a pădurilor, hămesiţi de foame, sălbăteciţi de singurătate, şi dau acum târcoale pe lângă casele gospodarilor. Sunt mulţi, o bandă întreagă. O femeie i-a văzut şi acum raportează ofiţerului român, cu mare risipă de gesturi, frământându-şi în mâini, când capătul şorţului negru şi peticit, când colţurile lungi ale basmalei:

„Câţiva derbedei au apărut dintr'o dată din şanţ. Erau rupţi, galbeni de oboseală sau de boală, cine ştie? dar aveau pieptul încărcat cu benzi de cartuşe şi purtau grenade la cingătoare. Au oprit-o pe biata nevastă, i-au pus revolverul în piept, au jefuit-o de cele câteva mărci ce le avea, apoi i-au luat mâncarea (o jumătate de pâine şi două cepe, să-i ajungă până la Ialta) şi apoi...

— „Ei, şi apoi"? întrebă ofiţerul român.

Femeia se opreşte ruşinată şi se porneşte pe un plâns sfâşietor. Işi loveşte tâmplele cu pumnii, îşi rupe basmaua şi repetă printre sughiţuri: „Ce puteam să fac?... Ce puteam să fac? Erau şase sau şapte, nu mai ştiu"!

Bărbatul femeii, un tânăr înalt şi uscat, nu spune nimic, doar maxilarele i se strâng convulsiv, iar ochii lui uşor aplecaţi spre tâmple, varsă scântei. Face parte din „corpul franc", organizat de germani, printre Tătarii din Crimeea. Are o puşcă şi deabia aşteaptă să se poată servi de ea şi altfel decât păzind prizonierii la lucru.

Când se organizează grupul de şoc, care urmează să atace pe banditţii din pădure, el este primul voluntar. Silueta lui înaltă se zăreşte în capătul coloanei ce înaintează spre coasta pădurii, în şir indian. Căpitanul este în frunte, împreună cu grupa lui de prizonieri. Au luptat la Kerci în două rânduri, — iar în iarna trecută, ei au nimicit două companii de artilerie, pe care ruşii le debarcaseră la Feodosia.

S'a făcut aproape noapte. Nimeni nu scoate o vorbă. Pădurea este aproape, tăcută, plină de spaime. Nimeni nu ştie unde se află duşmanul, de unde pândeşte moartea. Cântă greerii. Broaşte mari saltă în frunzişurile umede.

In labirintul de crengi de deasupra foşnesc vietăţile pădurii. Cu ochii nepăsători privesc bufniţele această trupă, înaintând tăcută, cu armele gata.

Deodată tătarul se opreşte. Ne culcăm la pământ. Undeva, în faţă, se aud sgomote şi clinchet de vase. Sunt partizanii, la vreo 150 metri, în faţa noastră, într'un luminiş.

Trupa se desfăşoară şi începe manevra de încercuire, când deodată răsună pe neaşteptate un foc de armă. Calm, căpitanul ocheşte undeva, în negură. Arma fulgeră şi un corp cade în imediata noastră apropiere. Ţâşnim înainte. E un copilandru de 17—18 ani, lovit în frunte. O şuviţă de sânge îi şiroe pe faţă. Poartă cisme de pânză şi are o puşcă cu lunetă.

Tătarul îi ia puşca şi-l împinge cu piciorul în tufiş. Bolşevicii surprinşi, au sărit la arme şi încearcă să opună rezistenţă. Pusca mitralieră ţăcăne nervos, în rafale scurte. Pădurea se luminează în răstimpuri. Ostaşii trag din dosul copacilor. Partizanii răspund cu lungi rafale de pistoale automate.

Strecuraţi pe nesimţite până în preajma lor, câţiva aruncători de grenade îşi încep opera de distrugere. Incolţiţi, banditţii se reped în neştire înapoi, spre intunericul de nepătruns al codrului, când deodată o flacără imensă ţâşneşte printre copaci, se încovoaie pe după trunchiuri, aleargă grăbită înainte, şuerând. Aerul se umple de un miros de chimicale. Aruncătorul de flăcări mătură negura. Acum miroase a carne friptă, un miros straniu, deloc neplăcut.

In jurul luminişului cercul s'a strâns. Partizanii orbiţi de lumina lanternelor reflectoare proiectate asupra lor, se predau, aruncând armele. Vii au mai rămas vreo douăzeci; alţii, vreo zece zac morţi.

Ii scoatem la lumină.

Aşa dar, aceştia sunt „partizanii"! Nişte copilandri, cu părul vâlvoi, îmbrăcaţi în resturi desperechiate de uniforme. Numai armamentul li-e de calitate bună.

Şeful lor e un „locotenent", are vreo 26 ani şi a urmat şcoala de terorişti dela Moscova. Se exprimă cu ifos şi are o părere grozavă despre dânsul. Ii grupăm pe toţi, după ce au fost dezarmaţi şi căutaţi cu deamănuntul.

Lipseşte tătarul nostru. Il strigăm, îl căutăm prin toate părţile şi îl descoperim târziu, agonizând în dosul unor tufe de răchită, alături de cadavrul unui bolşevic. Partizanul se apărase sălbatic. Mâinile tătarului sunt sfâşiate de lovituri de cuţit, pieptul îi e străpuns burta ciuruită de lovituri. Dar degetele n'au slăbit nicio clipă beregata duşmanului.

Improvizăm o targă în timp ce căpitanul controlează aparatul de radioemisiune al partizanilor, ascuns într'o scorbură.

„Locotenentul" banditţilor se oferă să se pună în legătură cu centrala sovietică de informaţii. Butoanele se învârtesc. Antena mobilă se înalţă printre copaci către stele. Semnalele convenite se succed în „morse".

După o pauză, bolşevicii răspund... ticata... ticatacata... ticata... Greerii cântă şi ei.

Ghemuiţi în jurul aparatului, ne hotărîm să le facem una de pomină. Legătura e făcută. Bolşevicii au trecut acum în „fonie" şi o voce groasă se aude în difuzor.

Intreabă cum ne merge.

„Al dracului de bine".

Plutonierul teterist Isvorsky, basarabean sadea, s'a instalat la un microfon şi dă răspunsurile.

Le spune că totul merge strună, că partizanii au reuşit să fure axa planetară şi au ascuns traectoriile dela toate tunurile. Cere de urgenţă icre negre şi filme cu Greta Garbo. Cei de dincolo par a nu înţelege. Vocea groasă e supărată şi se miră cum de-i mai arde de glume unui bun partizan sovietic. E într'adevăr de mirare, dar Isvorsky continuă şi îl întreabă foarte serios cum îi merge mamei lui Stalin, dând apoi întrebării o formă şi mai precisă.

Uluit, rusul de dincolo întreabă nedumerit: „Dar, cine vorbeşte acolo"?

— „Românii, mă mârlane! Nu ne-ai cunoscut după înjurătură?"

*

Tătarul a murit în zori. L-am îngropat la marginea pădurii, să stea strajă codrului acestuia bătrân, stăpânit odinioară de neamul lui de Regi nomazi, spurcat azi de borfaşii comunişti. Soldaţii voiau să-i pună o cruce. Spuneau ei că dacă a fost aşa viteaz, dându-şi vieaţa pentru onoare, apoi merită o cruce de creştin chiar dacă era musulman. La urmă i-au pus un stâlp sculptat, în care soţia lui i-a prins fotografia.

L-am dus cu toţii la groapă şi i-am acoperit mormântul cu flori.

A vorbit căpitanul şi un ofiţer german, care a plecat apoi cu banda, undeva, într'un camion.

Deatunci, în sectorul nostru nu s'a mai auzit svon de partizani, nici tătarii n'au mai pornit încruntaţi la vânătoare.

ŞTEFAN MENGONI

PAGINA VESELĂ

Ţiganul şi luna

Un ţigan călătorea
Tot pe timp de iarnă grea,
Intr'o noapte... luminată
De o lună... câto roată!
Carpenii trosneau sub cer
Pietrele crăpau de ger!
Imbrăcat cam slab, ţiganul
Dârdâind mergea, sărmanul!
Din 'nălţime, luna rece
Se uita la el cum trece.
S'a uitat şi el la ea
Şi... cu ciudă zisu-i-a:
— Lună plină! mândră lună!
De lumină... tot eşti bună!
Dar căldură.... vai, vai, vai!
Pentru ce, nici pci numi dai?

Ghicitori

Jupuit şi mâncat
Dar sbiară prin sat.
(Cimpoiul).

Ciugurele mărunţele
Merg pe drum înşirăţele.
(Oile).

Cine-i mare la cap
Şi subţire la trup.
(Măciuca).

In jos merge deşartă
In sus vine umflată.
(Căldarea la fântână).

In mijlocul satului
Rage buhaiu 'mpăratului.
(Clopotul).

Moş Niculae
Doarme pe casă'n pae
(Barza).

Am o vacă slabă
Ş'o duc de coadă la apă.
(Cofa).

Strigături

Aoleo, mireasa mea,
Ştiţi cât e de frumuşea?
Vacile se tem de ea.

Boii noştri o zăriră,
Dela iesle se smuciră,
Şi'n spre câmp năuci fugiră...

Nasul când i-l văd şi gura,
Dracului dau casa, şura
Mă cuprinde toată ura.

Când îi văd în gură dinţii
Dau la naiba şi arginţii
Şi-mi blestem în gând părinţii!

Epistoliile fruntaşului Neaţă

Putinei Judeţu Teleorman

Neaţă al nostru drag

Tare sunt bucuroasă că terminai Munca câmpului şi pot să fiu mai liniştită ca săţi aştern pă hârtie tot focşoru meu. Dacă o să primeşti în fiecare săptămână câteo scrisorică dala Maritica ta dulce ca o cofetură şi cuminte. Numa că mi sa urât tot mereu singurică. Mă scol câteodată noaptea simţind mâna să te caut dar dau pe cergă dă Neţişor care sforăie nevinovat ca un purceluş. Sal vezi ce mare sa făcut şi toatele a'nvăţat de nu mă maiînţeleg cu el. Alaltăeri seara a venit acasă şi nici una nici 2 ouă fică'său'l însor. Tare m'am supărat şi iam dat una la spate cu făcăleţu dă mămăligă săi scot gărgăunii dân cap. Incolo sântem bine. Tot satu te aşteaptă să vii căci a auzit dă ispravile tale cu bolşevicii şi primaru a şi dat ordin săţi facă o primire în Gara la Salcia cum numai la dipotaţi să făcea. Cu ajutoru dă iarnă ieşirăm bine. Toată lumea a dat dân toată inima şi am ieşit noi cu Putineiu primii pă judeţ.

Şi acuşica te sărut cu arşiţă şi căldură drept pă gură

Maritica Ta.

Zicători şi proverbe

Nu e sat fără câini.

•

Lupul îşi schimbă părul, dar nărăvul ba.

•

Vorbim de lup şi lupul la uşă.

Lupul nu se sperie cu pielea oii.

•

De când era lupul căţel şi măgarul viţel.

•

A scăpat ca din gura lupului.

•

Ursul nu joacă de voie, ci de nevoie.

Glume

Curaj

— Badi Ioane, iu vreau dija să trec prin satul vostru dincolo.

— Călătorie sprincenată, jupâne, răspunse ţăranul.

— Dar sunt singăr şi am frichi de câini.

— N'ai teamă, jupâne, în sat nu se găseşte nici ţipenie de câine.

Incurajat, evreul îşi continuă drumul, isprăveşte treburile după care plecase, iar la înapoiere se 'ntâlneşte cu acelaşi ţăran.

— Bade Ioane, îl opreşte el, curios, pentru di ce în satul vostru nu e niciun chine?

— Fiindcă ieri noapte i-au mâncat pe toţi lupii!

...Evreul şi acuma fuge.

Nevasta

— Nevastă, slugile ne fură...

— Nu se poate, dragă.

— Uite chiar acum căutai în portofel şi văzui că-mi lipseşte o hârtie de o mie.

— Am luat-o eu.

— Tu?! — se miră soţul, ridicând braţele spre tavan.

— Ho!... nu te mai sclifosi aşa, că n'am luat-o pentru mine. Ţi-am cumpărat ţie o cutie de cremă pentru pantofi, iar din rest... am plătit croitoreasa.

Neaţă camuflat

O perucă, o cazacă, doi pantofi de damă, o rochie şi o raniţă. Dar unde e Neaţă!

Păţaniile fruntaşului Neaţă

de Neagu Rădulescu

Mi-am pus două gamele în faţă şi-o raniţă în spate, m'am îmbrăcat muiereşte şi domnişoara e gata. Acu să văd dacă am trecere la ciolovecii ăştia din Stalingrad...

— Aha, i-am scos pe unii dintr'un bloc transformat în cazemată.
Ciolovecii: — Crasiva, crasiva! Haraşo, haraşo!

— Ce frumos eşti, mititelule; aşa soldaţi mai rar! Haideţi cu mine!

— Aşa, nene, şi acu, fiindcă vă adusei în liniile noastre, sus mâinile că eu sunt fruntaşul Neaţă!

Faptele săptămânii

DIN ŢARĂ

O DELEGAŢIE formată din toţi foştii preşedinţi ai Asociaţiei cercetaşilor din războiul din 1916—1918, din actualii comandanţi şi din comandanţi ai vechei cercetăşii, s'a prezentat d-lui vicepreşedinte al Consiliului de Miniştri, d-l prof. Mihai Antonescu, cercetaş de războiu, solicitându-i a primi preşedinţia acestei asociaţii.

D-l prof. Mihai Antonescu a binevoit a primi.

ABIA SUNT CÂTEVA ZILE de când s'a publicat decretul-lege privitor la construirea „Palatului Invalizilor", şi iată că, primii donatori s'au şi grăbit să-şi depună obolul lor; astfel Ministerul Apărării Naţionale, Subsecretariatul Armatei de Uscat şi Societatea Anonimă Română de Telefoane au dăruit fiecare câte cincizeci milioane lei, iar comitetul pentru sprijinirea Palatului Invalizilor, şasezeci milioane lei.

Inceputul este plin de făgăduinţă.

ÎN PREZENŢA d-lui ministru al aerului, General Jienescu, a unei delegaţii de ofiţeri din misiunea germană din România şi a unui numeros grup de ofiţeri superiori a avut loc, în Capitală, în ziua de 7 Noemvrie a. c., solemnitatea depunerii jurământului elevilor şcoalelor militare din Bucureşti.

LA PREŞEDINŢIA CONSILIULUI de Miniştri s'au mai primit numeroase daruri de bani pentru armată.

Suma strânsă până acum este de şaptezeci şi şapte milioane lei.

DE PESTE HOTARE

CU PRILEJUL zilei numelui Majestăţii Sale Regelui Mihai al României, ziarele germane, italiene, franceze, suedeze, bulgare etc., se ocupă de personalitatea Suveranului Român.

Iată ce scrie ziarul italian „Popolo Di Roma":

„România sărbătoreşte astăzi ziua onomastică a tânărului ei Rege, care reprezintă cu atâta nobleţe reînoirea sufletului naţional.

M. S. Regele Mihai I, a cărui suire pe Tron a însemnat începutul unei noi epoci pentru ţara sa, primeşte astăzi, pe lângă manifestaţiile de devotament ale poporului său, salutul Italiei fasciste. Zilele mari pe care le străbatem se gravează adânc în viaţa şi în destinul indivizilor şi popoarelor. Este o eră de luptă, de reînoire, din care iese noua viaţă a lumii.

România, strâns unuită în jurul Regelui, sub conducerea M. S. Regelui Mihai I, luptă dârz împotriva inamicului Europei. In lupta sângeroasă contra bolşevismului, România a dovedit din plin eroismul fiilor săi, disciplina şi credinţa întregului popor. Ea şi-a realizat, sub egida civilizatoare a Romei, locul ei de sentinelă a romanităţii în răsăritul slav şi a făcut dovada că este demnă de acest privilegiu.

De ziua în care poporul aliat şi prieten sărbătoreşte pe tânărul şi înţeleptul său Suveran, Italia se asociază la această sărbătorire adresând cele mai bune urări Regelui, care, trăind mai mult timp în Italia, cunoaşte istoria şi credinţa ce însufleţeşte poporul italian în lupta împotriva inamicului comun".

ÎN PRIMELE ZECE ZILE ale lunei Noemvrie, germanii au scufundat cincizeci şi opt vapoare duşmane, care aveau un tonaj de 365.000 tone.

CU PRILEJUL împlinirii a 19 ani de când au fost omorîţi cei şasesprezece naţional-socialişti, Fuehrerul a ţinut la Muenchen o mare cuvântare, din care se poate înţelege convingerea de neînvins în victoria finală, încrederea în forţele Axei şi credinţa în dreptatea cauzei pentru care se poartă această luptă.

Fuehrerul a amintit că nu a existat încă în omenire vreun popor care să fie atât de unit, cum este poporul german şi partidul naţional-socialist.

De asemenea a adăugat, că *pacea* viitoare va aduce dreptate naţiunilor europene care au luptat pentru o nouă Europă.

ÎN FRANŢA au avut loc mai multe atentate teroriste în câteva oraşe. S'a putut constata că explosibilele erau de origine engleză. In oraşul Limoges bomba a exploadat în mâinile atentatorilor, pe care i-a sdrobit cu totul.

PE FRONTUL DE RĂSĂRIT, în sectorul diviziei germane 223, cercetându-se rănile unor soldaţi germani, s'a constatat că sovieticii întrebuinţează gloanţe dum-dum, deşi este interzisă folosirea lor.

O cutie de gloanţe dum-dum capturată, arată că muniţia este de provenienţă engleză.

MINISTRUL DE EXTERNE al Japoniei a declarat că în cazul când autorităţile britanice vor continua să se poarte neomenos cu prizonierii de războiu germani, guvernul japonez va fi silit să ia măsuri împotriva prizonierilor englezi.

ZIARUL SLOVAC „Gardista" publică, sub titlul „România, ţară care a adus mari jertfe pe altarul ordinei noi", un articol al d-lui Petro Iosef, care a vizitat de curând România.

După ce arată importanta contribuţie românească la războiul contra bolşevismului, faptele eroice ale armatei şi sacrificiile şi privaţiunile consimţite din toată inima de populaţia românească, d-sa, spune între altele:

„Prin jertfele sale România şi-a asigurat de pe acum un loc trainic printre popoarele Europei şi o poziţie de seamă. Trebue subliniat că România a fost printre cele dintâi ţări care şi-au însuşit principiile Europei noi. România şi-a dat seama că jertfele aduse nu vor putea fi uitate şi că odată ele vor trebui să fie răsplătite de Europa întreagă.

România nu se plânge de jertfele sale căci ştie că astfel realizează învierea dreptăţii româneşti.

In România se munceşte şi se construeşte în toate domeniile. Cei doi ani de guvernare ai Mareşalului Antonescu au fost în adevăr doi ani hotărîtori pentru viitorul României".

MAJESTATEA SA REGELE IMPĂRAT Victor Emanuel al III al Italiei a împlinit 73 de ani. Cu acest prilej Fuehrerul i-a trimis o călduroasă telegramă de felicitare.

ÎN URMA atacului dat de armatele americane şi engleze, împotriva coloniilor franceze din Africa de Nord, legăturile diplomatice dintre Franţa şi ţările atacatoare au fost rupte.

Mareşalul Petain — şeful Statului francez — s'a adresat poporului francez, cerându-i să fie liniştit, şi fiecare să-şi facă datoria acolo unde este; numai astfel se poate salva onoarea Franţei.

D-sa a preluat comanda supremă a armatelor de uscat, aer şi marină, în lipsa amiralului Darlan, care este plecat în Africa.

MAREŞALUL PETAIN a adresat prin postul de radio, din nou, un apel către popor: *„Am crezut că cele mai triste zile ale vieţii mele le-am trecut"*, declară Mareşalul. *„Situaţia de astăzi îmi aminteşte pe cea din 1940. Francezi, vă rog stăruitor, păstraţi liniştea. Eu am preluat în lipsa Amiralului Darlan comanda supremă asupra forţelor armate de uscat, mare şi aviaţie. Mă plec în faţa morţilor şi răniţilor flotei noastre şi aviaţiei noastre, care au căzut pentru siguranţa patriei şi care cad acum. Francezi ai Capitalei şi ai întregului teritoriu francez! Aveţi încredere în Mareşalul vostru, care se gândeşte numai la Franţa".*

Ascultaţi la radio între orele 12,50—13,50 „Ora ostaşului" (Lunea, Miercurea şi Sâmbăta), „Ora italo-română" (Marţea) şi „Ora ostăşească româno-germană" (Vinerea).

„Sentinela" roagă pe camarazii de toate armele să trimită: amintiri din războiu, scirsori de pe zonă, cântece, snoave şi alte întâmplări din vieaţa de pe front.

Adresa: „Sentinela", str. Sărindar, 5-7-9, Bucureşti.

Evenimente din războiu

Frontul antibolşevic din Răsărit

Pe frontul de răsărit în unele părţi a căzut zăpadă liniştită, în alte părţi bântue viscole puternice, iar pe alocuri este lapoviţă.

In ultimele 48 de ore ploi torenţiale, amestecate cu zăpadă, au căzut la Stalingrad, pe înălţimile Jergeni şi la Sud de acest masiv, în stepa Calmuciei şi pe coasta Caucazului oriental. In munţi cade zăpadă.

Ţinta principală a atacurilor germane şi aliate este constituită tot de sectorul sudic, pe Terek, unde trupe germane şi române înaintează mereu prin lapoviţă.

Obiectivele imediate ale acestor atacuri par a fi regiunea Alagir şi mai ales şoseaua Georgiei.

In Stalingrad numai activitate a trupelor de şoc, care se infiltrează în cartierele ocupate încă de sovietici.

O oarecare concentrare de forţe sovietice pe Don este mereu contraatacată de trupele române, care dau mereu atacuri, sau resping atacuri inamice.

Pe celelalte sectoare de luptă a început îngheţul, astfel că este cu putinţă o oarecare activitate a trupelor de şoc. O dovadă a fost dată la Voronej, unde mai multe cazemate bolşevice au fost cucerite.

Aviaţia germană şi română a început din nou atacurile sale masive contra mişcărilor de transport pentru aprovizionare a sovieticilor. Regiunile Ostaşkov şi Toropeţ au fost violent bombardate, instalaţiile gării Toropeţ fiind în flăcări.

Frontul din Africa de Nord

In Africa de Nord forţele mareşalului Rommel se pregătesc pentru o nouă faza a luptei.

Ploile au încetat, dar terenul tot este desfundat, aşa că mişcările britanice sunt legate de şoseaua de coastă. In schimb, aviaţia poate să-şi desfăşoare activitatea obişnuită, forţele Axei luptând din greu cu un inamic mult superior numericeşte.

Un grup de forţe germane care luptă izolat, a reuşit să-şi croiască drum, rupând cercul forţelor britanice şi reuşind astfel, după ce a cauzat mari pierderi adversarului, să se unească cu grosul trupelor.

Un eveniment important a intervenit pe teatrul de operaţiuni al Africei de Nord: acţiunea de debarcare a trupelor americane pe coasta Marocului Francez.

Prin modul cum s'a produs, fără o declaraţie de războiu, acţiunea americană se clasifică ca un act de războiu nedrept.

Cum era şi firesc, guvernul a rupt relaţiunile diplomatice cu America, iar forţele armate franceze au răspuns prin ferma hotărîre de a opune o dârză rezistenţă încercării de încălcarea teritoriului.

In prezent lupta se duce între trupele americane de o parte, iar de cealaltă parte de către trupele coloniale franceze, unităţi navale franceze şi formaţiuni de aviaţie ale Axei.

Din Alger se transmite că trupele americane au reuşit să debarce elemente importante la Sufi, unde oraşul a fost ocupat la Mogador şi Agadir. Debarcări sunt în curs la Bouzin, la 40 km depărtare de Casablanca.

O luptă navală a avut loc la Casablanca, cu care ocazie au fost scufundate mai multe vase de războiu adversare.

Marele convoi american care operează debarcarea a fost atacat de către forţele aeriene ale Axei, cu rezultate importante.

Trupele franceze se străduesc pretutindeni să împiedece debarcările şi acolo unde ele s'au efectuat, să micşoreze efectul lor.

Un comunicat publicat de ministerul francez de informaţii, relative la intrarea trupelor germane în zona până acum neocupată, recomandă publicului francez să păstreze calm, înţelegere şi ferirea de ştiri false.

Trupele germane, în marşul lor prin Franţa neocupată, spre coasta Mediteranei, au ajuns în afară de Lyon şi prin Limoges, Pau şi Agen.

Atitudinea populaţiei este pretutindeni corectă şi chiar prietenoasă. Nu au avut loc incidente.

La Lyon, trupele franceze au izolat străzile ca să poată avea loc marşul trupelor germane prin ele.

C. 54.785. — M. O., IMPRIMERIA CENRALĂ, BUCUREŞTI